

VISIE VLAKWATER HET VENRAYSE STADSBOS

Recreatie en cultuur in een **natuurlijke omgeving**

Gemeente Venray
Postbus 500
5800 AM Venray

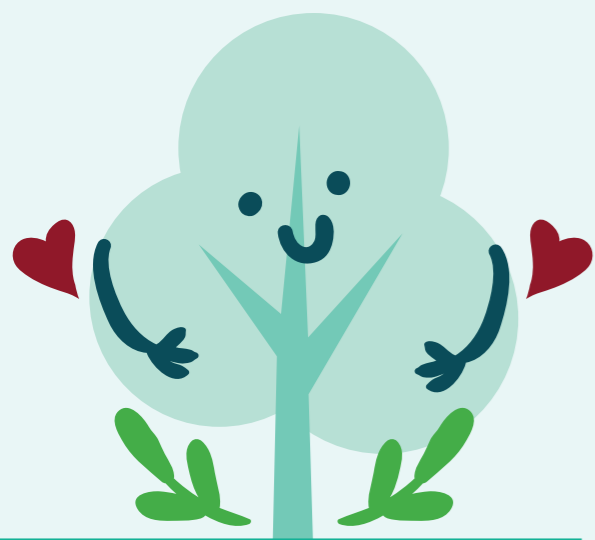
Samengesteld door
Germey Thielen

Projectteam

Jan Erik Kikkert
Martine Sillekens
Gijs Dinghs
Marion de Bresser
Jessie Riechelman

INHOUD

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Plangebied Vlakwaterbos	4
2. Beschrijving kwaliteiten	5
2.1 Ruimtelijke kenmerken	5
2.2 Landschap en natuur	10
3. Naar een gezamenlijke visie	11
3.1 Voorgeschiedenis	11
3.2 Ontwikkelingen en knelpunten	11
3.3 Stakeholders	13
4. Uitgangspunten voor het Stadsbos Vlakwater	14
4.1 Koester de natuur	14
4.2 Een stadsbos is geen park	14
4.3 Schoon houdt schoon	15
4.4 Activiteiten versterken het karakter	16
4.5 Veel kan, maar niet alles en overal	16
5. De uitgangspunten vertaald	17
5.1 Landschap en natuur	17
5.2 Ruimtelijke vertaling	18
6. Uitvoering en beheer	22
6.1 Juridische borging	22
6.2 Uitwerking van de plannen	22
6.3 Onderhoud	24
6.4 Regie op het gebied	25

1.1 Aanleiding

Het Vlakwaterbos is een belangrijke groene long voor de kern van Venray. Naast natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten heeft het gebied een recreatieve functie voor de Venrayse inwoners. Zo zijn in de loop van de tijd initiatieven en activiteiten in het bos tot stand gekomen die in meer of mindere mate op gespannen voet staan met het behoud van groen en natuur. Bij het opstellen van het bestemmingsplan Venray in 2017 bleek dat de meest recente ontwikkelingen leiden tot tal van vraagtekens over hoe het gebied ingericht en gebruikt moet worden. Daarom is er voor gekozen het gebied uit het bestemmingsplan te halen en eerst een visie voor het hele gebied op te stellen om hier meer duidelijkheid in te krijgen. Deze visie vormt daarmee de opstap voor de nog te volgen planologische procedure voor dit deel van Venray.

1. INLEIDING

1.2 Plangebied Vlakwaterbos

Het Vlakwaterbos is ruim 73 hectare groot en ligt ten westen van de stadskern Venray. Het gebied wordt aan de noordkant begrensd door de Hoopweg en Merseloseweg, aan de oostkant door de Westsingel, aan de zuidkant door de Kempweg en aan de westkant door de Hardeweg. In het noordelijk deel ligt een gebied met een aantal stuifduinen. De stuifzanden zijn in 1850 voor een deel bebost met voornamelijk naaldhout.

In het noordoostelijk deel ligt het St. Odapark. Het park is in 1899 door de zusters Ursulinen aangekocht ten behoeve van buitenverblijf voor de kinderen van de kostschool. In 1981 is het terrein aan de gemeente in eigendom overgedragen. Na een periode van verval is het beheer van het park en het daarin gelegen Theehuis sinds 1992 in handen van de Stichting Odapark. In het paviljoen bevindt zich nu een centrum voor hedendaagse kunst (met het monumentale Theehuis, een Projectruimte, het Kunstlab en het Odacafé) en in het historische park en aangrenzende bos is een verzameling beelden van internationale kunstenaars aanwezig, gezamenlijk het Beeldenbos.

In het zuidwestelijk deel van het Vlakwaterbos ontstond in de jaren '60 Recreatieoord Vlakwater. Hier waren mogelijkheden tot kamperen, verblijf in één van de vakantiehuisjes en werden bijbehorende recreatieve voorzieningen zoals een zwembad, speeltuin en horeca gerealiseerd. Na de sluiting van het recreatieoord zijn alle nog aanwezige voorzieningen verwijderd en zijn alleen een tweetal gebouwen aan de Kempweg en het voormalige parkeerterrein nog zichtbaar aanwezig.

Het Vlakwatergebied is daarmee in de huidige situatie nog grofweg te verdelen in twee delen: een restant van het voormalige stuifduincomplex met het buitenverblijf van de zusters Ursulinen in het noorden en het gedeelte van de voormalige camping in het zuiden.

2. BESCHRIJVING KWALITEITEN

2.1 Ruimtelijke kenmerken

Plangebied

Op onderstaande kaart is het gebied met de stippellijn aangegeven.

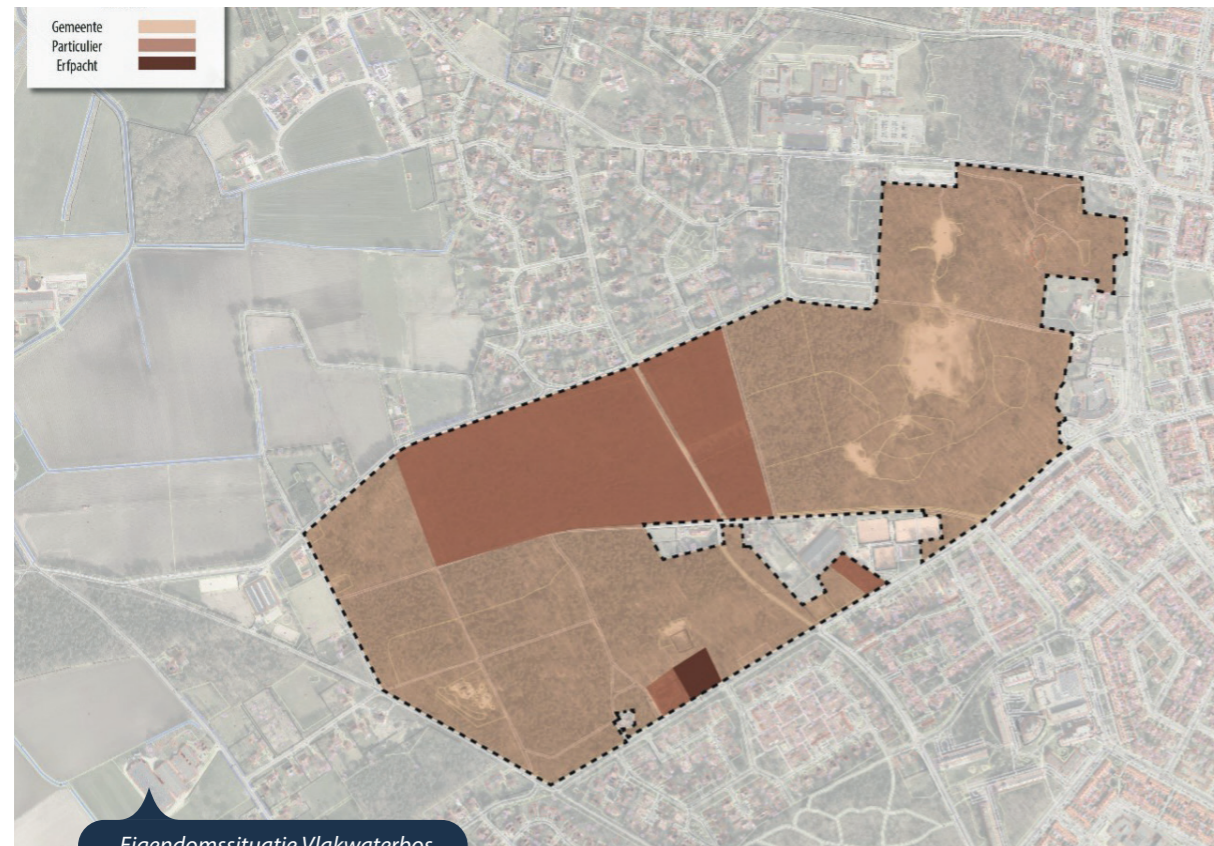
Het plangebied is gelijk aan het gebied dat uit het bestemmingsplan Venray 2017 is gehouden. De woningen en andere bebouwing (tennisbanen, zwembad etc.) zijn wel in het bestemmingsplan meegenomen en behoren dus niet tot het plangebied van deze visie. Deze eigenaren/gebruikers van deze locaties zijn wel als stakeholder in het visietraject meegenomen, vanwege hun directe betrokkenheid en belangen bij het gebied. In Hoofdstuk 3 zijn de locaties daarom ook wel opgenomen, omdat eventuele ontwikkelingen (wensen) invloed kunnen hebben op het plangebied.

Bestemmingsplan

Voor het gehele plangebied geldt, aangezien dit deel uit het bestemmingsplan Venray uit 2017 is gehaald, het bestemmingsplan Venray uit 2006. In dit bestemmingsplan is de vigerende bestemming van het gebied voornamelijk de bestemming bos. De bebouwing binnen dit gebied heeft de bestemming Maatschappelijke doeleinden. Voor de Perdstal is in 2015 een vergunning verleend om afwijkend gebruik toe te staan in de vorm van horeca.

Eigendom

Het plangebied kent een aantal verschillende eigenaren. Een groot deel van het Vlakwaterbos is in eigendom van de gemeente of wordt in erfpacht gegeven aan de gebruikers. De aanwezige woningen in het gebied zijn in particuliere eigendom, evenals het merendeel van de bospercelen langs de Hoopweg.

Opbouw/historie

Venray is van oorsprong een esdorp. Van de oorspronkelijke es van Venray is nog maar een klein gedeelte over. De oude bouwlanden rondom Venray zijn grotendeels bedekt door uitbreidingen met woonwijken en bedrijventerreinen.

De kern van Venray kent een zogenaamde concentrische opbouw; vanuit het centrum van Venray als middelpunt zijn in de loop van de tijd woonwijken rondom dit centrumgebied gebouwd. Op een enkele plek steekt een woonwijk of een industriegebied als uitloper het buitengebied in. In deze stedelijke structuur vormen diverse groengebieden de scheiding tussen de woonwijken. Deze groene lobben zijn essentieel en karakteristiek voor de opbouw van Venray.

Het Vlakwatergebied vormt de duidelijkste en diepste insteek van het buitengebied tot in de kern.

De beboste stuifduinen aan de westzijde van Venray, met name het Vlakwatergebied, staan onder grote druk van de stedelijke uitbreidingen en recreatieve activiteiten.

Deze bossen aan de rand van Venray vervullen een belangrijke bufferfunctie tussen de kern van Venray en het beekdal van de Loobeek.

Het sportpark de Wieën, St. Annapark en het psychiatrische centrum St. Servatius vormen samen met het Vlakwatergebied de 'groene lobben' in het stedelijke gebied van Venray. Het Vlakwatergebied combineert daarbij als enige de recreatieve en natuur- en landschappelijke waarde met de stedenbouwkundige functie. Het Vlakwatergebied is daarom uniek voor de kern Venray.

Funcities en voorzieningen

Er zijn een aantal verschillende functies te onderscheiden in het plangebied. De meeste functies zijn ten behoeve van het recreatieve gebruik van het gebied.

Met uitzondering van het Odapark hebben de aanwezige voorzieningen een sterk lokaal verzorgingsniveau.

De huidige toeristische betekenis van het Vlakwatergebied voor mensen van buiten Venray is beperkt.

Recreatieve- & sportvoorzieningen

Het Vlakwaterbos heeft vooral een recreatieve functie.

Er zijn een aantal recreatieve (sport- en cultuur) voorzieningen te vinden zoals: het Odapark met het Theehuis, het tennispark met buitenbanen en de tennishal de Schaapskooi, de Perdstal en het clubgebouw van Jong Nederland.

Daarnaast bevinden zich in het gebied een aantal recreatieve wandelpaden en fietspaden. De tennisbanen zijn al opgenomen in het bestemmingsplan Venray 2017 en behoren niet tot het plangebied van deze visie.

Speelplekken

Op en rondom de stuifduinen bij het Odapark bevinden zich een aantal natuurlijke speelelementen. Verder bevindt zich aan de westkant van het Vlakwaterbos een grote speeltuin, het Speelvlak.

Recreatie en spelen in het plangebied

Wegenstructuur Vlakwaterbos

Wegen en parkeren

Aan de oostkant ligt de Westsingel: onderdeel van de 2e ring van Venray. Vanaf de Westsingel is zowel het noorden als het zuiden van het Vlakwaterbos te bereiken. Rondom het Vlakwaterbos bevinden zich een aantal doorgaande wegen met fietsvoorziening. Richting de westkant gaan deze doorgaande ontsluitingswegen over in smallere wegen die het buitengebied insteken.

Dwars door het Vlakwaterbos loopt de verharde weg Vlakwater. Deze weg dient alleen voor ontsluiting van de woningen. Vlakwater gaat halverwege over in een breed zandpad. Er lopen nog enkele brede zandpaden door het bos en er bevinden zich een aantal (half)verharde fietsroutes in het gebied. Het bosgebied bevat verder een fijnmazig netwerk van onverharde wandelpaden in zowel gemeentebossen als de particuliere bossen.

Er is een aantal openbare parkeerplaatsen voor bezoekers van het Vlakwaterbos, net buiten het plangebied gelegen, zoals de parkeerplaats naast het Odapark en de Sprank. Daarnaast hebben de meeste voorzieningen een parkeerplaats op eigen terrein.

Wonen

Binnen het Vlakwatergebied zijn een aantal vrijstaande particuliere woningen (en tuinen) gelegen. De tuinen zijn niet als zodanig afgebakend en lopen veelal door het bos in. Deze woningen zijn wel opgenomen in het bestemmingsplan Venray uit 2017 en behoren niet tot het plangebied van deze visie.

Ook liggen er aan de Hoopweg een aantal particuliere percelen. Omdat er geen woonbestemming op deze percelen zit, is het niet mogelijk om hier een woning te bouwen. De percelen zijn onderdeel van het bos.

2.2 Landschap en natuur

Het huidige bosgebied is ontstaan als gevolg van een beplanting van heide en stuifduinen. De beplanting was bedoeld om de verstuing van het gebied tegen te gaan. In de 18de eeuw was de schapenteelt een belangrijke bron van inkomsten. De van nature arme gronden in Venray waren ongeschikt voor akkerbouw.

Er was een levendige handel in schapen met grote delen van Nederland en verder naar het zuiden tot in Parijs. De steeds toenemende aantallen grazende schapen vormden echter ook een bedreiging op de toch al arme gronden en als gevolg van overbegrazing veranderden de heiden in zandverstuivingen. Onder invloed van de wind werd stuifzand opgepakt en elders weer neergelegd. Hierdoor ontstonden de stuifduinen zoals we die nu nog zien in het Vlakwatergebied. Het stuifzand hield echter niet op bij de grens van Venray. Om de stuifduinen vast te leggen en overlast in de kern van Venray te voorkomen werden de duinen beplant met bomen.

De duinen zijn echter erg droog en de grond bevat weinig voedingsstoffen. Slechts enkele boomsoorten kunnen hierdoor groeien zoals Zomereiken en Grove dennen.

In de loop der tijd zijn delen van het bos open gekapt om andere functies mogelijk te maken zoals het (voormalige) campingterrein. Op deze plekken zijn schrale graslanden te vinden met zandzegge. Het bosgebied vormt een

belangrijk leefgebied voor broedvogels van oudere bossen zoals matkop, boomklever, bonte Vliegenvanger, wielewaal en bosuil.

Beheer en onderhoud

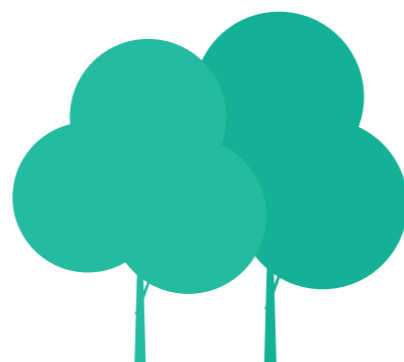
De gemeentelijke bossen zijn merendeels in het verleden aangelegd voor mijnhout: monotone dennenakkers. Deze bossen worden, op het tempo van de natuur, omgevormd naar gemengd bos. Bos dat weerbaarder is voor de klimaatveranderingen. Echter bosbeheer is een beheer met lange adem: veranderingen gaan langzaam, de bosbeheerder kijkt 100 jaar vooruit.

De bossen van Vlakwater bestaan grotendeels uit grove dennen, met name aan de westelijke kant van het gebied. Dat deel ziet er gecultiveerder uit door onder meer de structuur die achter gebleven is van de voormalige camping.

Aan de oostzijde bestaat het bos deels uit inlandse eiken. Stikstofdeposito, droogte en klimaatveranderingen hebben een negatieve invloed op deze boomsoort. De voormalige stuifduinen zijn in het terrein herkenbaar. Dit deel heeft een natuurlijker karakter.

In dit gebied is het 100-jarigenbos gerealiseerd: sedert 2013 wordt hier voor elke 100-jarige in Venray een boom geplant. De 100 jarige mag zelf de boomsoort bepalen. Samen met de burgermeester wordt de boom geplant en een herdenkingsbordje erbij geplaatst. Het bos van Vlakwater mag zo oud worden als kan. Om dit te bereiken worden de gemeentelijke bossen eens in de 6 à 9 jaar gedund.

Zodra een deel van het bos niet meer functioneert of uitvalt, wordt er een verjonging ingezet. Afhankelijk van een aantal factoren wordt er geplant of wordt gebruik gemaakt van natuurlijke verjonging.

3. NAAR EEN GEZAMENLIJKE VISIE

3.1 Voorgeschiedenis

In september 2017 is door de gemeenteraad het bestemmingsplan Venray geactualiseerd. Een groot deel van de tegen dit plan ingediende zienswijzen had betrekking op restaurant 'De Perdstal'. Op dat moment was juist door het college een mediationtraject gestart tussen de omwonenden en exploitanten van 'De Perdstal'. Om dit proces niet onnodig te verstoren is besloten om het gehele Vlakwatergebied en het perceel van 'De Perdstal' buiten het plangebied te houden. Voor dit gebied zou na afronding van het mediationtraject een nieuwe bestemmingsplanprocedure worden opgestart. Gelet op de diversiteit aan ontwikkelingen en knelpunten in het gebied is in 2019 een proces gestart om te komen tot een zo breed mogelijk gedragen visie op het betreffende gebied.

3.2 Ontwikkelingen en knelpunten

De populariteit van het Vlakwaterbos is in de afgelopen decennia toegenomen. Bewoners, verenigingen, ondernemers en andere initiatiefnemers kwamen – vaak met de beste bedoelingen – met allerlei ideeën voor het bosgebied. Zo is een lappendeken van initiatieven ontstaan en piept en kraakt het bos onder alle belangstelling. Een greep uit de initiatieven laat de diversiteit aan activiteiten en knelpunten in het gebied zien.

Verkoop perceel 'De Perdstal'

In 2014 is het voormalige repetitielokaal van de harmonie 'De Perdstal' aan de Kempweg verkocht ten behoeve van een pannenkoekenrestaurant en een natuureducatie- en informatiecentrum. Aan deze verkoopovereenkomst was een overeenkomst tot opdracht verbonden met de Stichting Stadsbos Vlakwater. Met de overeenkomst tot opdracht verplichtte de Stichting zich tot onderhoud en

beheer van het omliggende bosperceel met inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, met name jongeren vanaf 16 jaar.

Eind 2018 zijn enkele wijzigingen aangebracht in de overeenkomsten. Zo is de doelgroep in de overeenkomst tot opdracht uitgebreid tot kwetsbare burgers en/of vrijwilligers nadat bleek dat er in de oorspronkelijke doelgroep te weinig mensen beschikbaar waren om in te zetten. Verder is ook de koppeling tussen beide overeenkomsten losgelaten om te voorkomen dat in de toekomst een situatie ontstaat waarin bijvoorbeeld de Stichting ophoudt te bestaan met mogelijk onwenselijke consequenties voor de koopovereenkomst tot gevolg. Een laatste wijziging in de koopovereenkomst betrof de mogelijkheid voor de eigenaar van 'De Perdstal' om de parkeerplaatsen af te kunnen sluiten. De eigenaar heeft voor eigen rekening het aantal aanwezige parkeerplaatsen uitgebreid.

Mediation

De verkoop en exploitatie van het gebouw 'De Perdstal' als horecagelegenheid veroorzaakte in de directe omgeving onrust onder de bewoners. Hun zorgen over toenemende geluidsoverlast en parkeerproblemen leidden tot diverse (juridische) procedures. In april 2017 besloot het College van B&W een mediationtraject aan te bieden voor de omwonenden en de exploitanten van 'De Perdstal'. Eind 2018 is het mediationtraject afgesloten met een aantal schriftelijk vastgelegde afspraken tussen de deelnemers aan het traject. Deze afspraken hebben vooral betrekking op overlastsituaties en de onderlinge communicatie.

Stichting Stadsbos Vlakwater

De Stichting Stadsbos Vlakwater is, voortkomend uit de verplichtingen rond de verkoop van het perceel 'De Perdstal' in het voorjaar van 2014 opgericht. De Stichting heeft tot doel het ontwikkelen, behouden en beheren van het Vlakwaterbos als groene long van de kern van Venray en voor het ontplooiën van activiteiten gericht op educatie, cultuurhistorie, duurzaamheid en participatie van (kwetsbare) burgers in het gebied. Het bestuur van de Stichting bestaat uit een negental vrijwilligers. De Stichting wil verder invulling geven aan onder meer de educatieve functie in het bosperceel.

Stichting Odapark

Stichting Odapark beheerde sinds 2016 een deel van Vlakwater: van Merseloseweg tot aan de Vlakwaterweg (oude zwembadterrein). In 2020 is een nieuw verhuurcontract aangegaan voor het Odapark, inclusief de opstallen. Het beheerterrein is verkleind: zij beheren het Odapark en het ernaast gelegen bos-/natuurterrein tussen Merseloseweg en Parkweg. In het contract zijn afspraken gemaakt over het beheer en – maatregelen en de financiële ondersteuning vanuit de gemeente.

Speeltuín Juniorkamer

De Juniorkamer Venray heeft in 2007 de realisatie van de speeltuin 'Het Speelvlak' aan de westzijde van het Vlakwaterbos mogelijk gemaakt door sponsoracties en fondsenwerving. De speeltuin voorziet in een behoefte en heeft daarmee haar positie binnen de speelvoorzieningen in Venray verworven. Na realisatie is het beheer van de speeltuin overgedragen aan een daartoe opgerichte Stichting: Stichting Speelvlak. Enige tijd geleden heeft de Juniorkamer een aanvullend plan gelanceerd voor een spettervallei c.q. spetterbad. De Juniorkamer heeft een aantal sponsors bereid gevonden om de realisatie van het spetterbad (mede) te financieren.

Bodycamp Kempweg

Aan de Kempweg is sinds 2015 een particulier bosperceel in gebruik voor bodycamp. Dit initiatief beschikt niet over de vereiste vergunning voor het gebruik en de inrichting van het perceel als bodycamp. Deze vorm van buitensport is de laatste jaren in belangstelling toegenomen en met de toestroom van de gebruikers ontstond ook op deze hoogte van de Kempweg een parkeerknelpunt. De aanwezige openbare parkeergelegenheid bij de naast-c.q. achtergelegen tennishal blijkt veelal onvoldoende. In geval van legalisatie van de bodycamp vormt de parkeerbehoefte een belangrijk aandachtspunt.

Tennispark TCV

TennisClub Venray (TCV) heeft een erfpachtovereenkomst met de gemeente voor de tennisbanen en het bijbehorende clubgebouw aan de Kempweg. De tennisbanen zijn verouderd. Een verzoek om een financiële bijdrage door de gemeente aan het renovatieplan voor de banen, de aanleg van een padelbaan en vergroening/verduurzaming van het complex is afgewezen. Samen met enkele andere tennisverenigingen in een gelijksoortige situatie is een mediationstraject met de gemeente ingezet. In afwachting van nadere besluitvorming is voorzien in een beperkte financiële ondersteuning voor enkele noodzakelijke en urgente aanpassingen.

Overige activiteiten en evenementen

Naast bovenstaande activiteiten weten verenigingen en/of ondernemers het bosgebied Vlakwater te vinden voor hun activiteiten en evenementen. Zo vindt er jaarlijks de Vlakwatercross en de X-Triathlon plaats, heeft Kindervakantiewerk er haar vaste uitvalsbasis en worden incidentele bijeenkomsten of festivals georganiseerd. Ook kent het Vlakwaterbos inmiddels een hindernisbaan, een dwergenpad, een stormbaan en een ATB-trainingsparcours.

Parkeerknelpunt

De parkeermogelijkheden voor het Vlakwaterbos zijn op dit moment op te delen in Vlakwaterbos-Noordzijde en Vlakwaterbos-Zuidzijde. Voor het Vlakwaterbos-Noordzijde vindt het parkeren voornamelijk plaats op de parkeerplaats Sint Odapark. Voor het Vlakwaterbos-Zuidzijde kan worden gesproken van een organische groei van losse parkeergelegenheden aan de Kempweg. Het parkeren is hier verspreid over meerdere 'kleinere' locaties al dan niet voorzien van voorzieningen voor gehandicapten, fietsers of zitgelegenheid met horeca. Dit zorgt voor een chaotisch en intensief gebruik van de parkeergelegenheden, zoals in de omgeving van het tennispark, de Perdstal en 't Speulvlak. Ook langs Vlakwaterweg wordt door wandelaars geparkeerd in de bosrand of voor de slagboom. In de huidige situatie is bij gelijkblijvende activiteiten op maatgevende momenten sprake van een tekort aan parkeervoorzieningen.

3e ring

De Derde Ring (een rondweg voor het langzaam verkeer) is in september 2019 als onderdeel van de "Netwerkennota 2019" vastgesteld door de gemeenteraad. Deze derde ring loopt ook dwars door Vlakwater. Omdat een verhard en verlicht fietspad niet is toegestaan binnen de regels van het geldende bestemmingsplan is na de besluitvorming in 2019 een halfverhard fietspad gerealiseerd waarbij wel alvast de route van de Derde Ring is aangehouden. Bij het opstellen van de visie Vlakwater zal bekeken worden welke mogelijkheden er zijn voor de definitieve uitvoering van de 3e ring door Vlakwater.

3.3 Stakeholders

Een inventarisatie van het gebied Stadsbos Vlakwater levert een divers samengestelde groep op van betrokken partijen. Dit zijn zowel eigenaren, bewoners als ook gebruikers, ondernemers en omwonenden. Om aan de uiteenlopende belangen van elke individuele partij recht te doen is in eerste aanleg gekozen voor een intensief traject van individuele gesprekken met de stakeholders. Daarnaast is een enquête uitgezet onder de inwoners van Venray en een inloopbijeenkomst georganiseerd in het Wijkcentrum in de wijk Veltum. Ruim 400 inwoners hebben de enquête ingevuld. Circa vijftig wijkbewoners bezochten de inloopbijeenkomst. Met de opbrengsten uit de individuele gesprekken, de enquête en de inloopbijeenkomst is een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd voor de meest betrokken stakeholders waarin met elkaar verdiepende gesprekken zijn gevoerd.

In grote lijnen laten de opbrengsten uit de bijeenkomsten een beeld zien waarbij het Vlakwaterbos een groen en rustig gebied moet blijven met ruimte voor de natuur. Inwoners zijn blij met de groene long zo dicht bij het verstedelijkte gebied waar men met een wandeling tot rust kan komen. Een vijftal punten bieden de basis voor de behoefte aan richting en keuzes voor de toekomstige invulling van het gebied. Deze zijn uitgewerkt in hoofdstuk 4.

4. UITGANGSPUNTEN VOOR HET STADSBOS VLAKWATER

4.1. Koester de natuur

Wij zijn ons bewust van onze bevoorrechte positie met

een relatief groot bos in het hart van ons stedelijk gebied. Daarom zijn wij zuinig op ons bos en willen we de natuur niet alleen beschermen maar zo mogelijk ook verder versterken.

De Nederlandse natuur en de biodiversiteit worden bedreigd. Het is ons doel om de natuur in het Vlakwaterbos weerbaarder te maken tegen menselijke invloeden en de biodiversiteit te versterken. Behouden wat we nu hebben is daarom niet voldoende: we hebben de ambitie om de kwaliteit van de natuurlijke waarden te verbeteren.

De waarde van de natuur bestaat uit een intrinsieke waarde (intrinsieke waarde van de natuur betekent dat de natuur op zichzelf waardevol is) en een kwalitatieve waarde (dit kan een economische, recreatieve of belevingswaarde zijn).

Bij alle activiteiten die we in het Vlakwaterbos toestaan, stellen we ons de vraag of die activiteit de natuurlijke waarde van het gebied respecteert. Is daarop het antwoord nee, dan wordt deze activiteit niet toegestaan.

Is daarop het antwoord ja, dan stellen we een vraag die nog een stapje verder gaat: Is deze activiteit passend bij de natuurlijke waarde? Is het antwoord daarop volmondig 'ja', dan weten we dat we een goede beslissing nemen die in lijn is met de gewenste ontwikkelrichting van het gebied. Helemaal positief, maar niet altijd mogelijk, is het als door de activiteit de natuurwaarde ook nog versterkt kan worden, doordat een activiteit bijvoorbeeld vraagt om een onderhoud van een stukje bosgebied.

4.2. Een stadsbos is geen park

Een stadsbos is geen aangeharkt park.

Het Vlakwaterbos is een bos en daarbij hoort ook een bepaald type beheer en onderhoud.

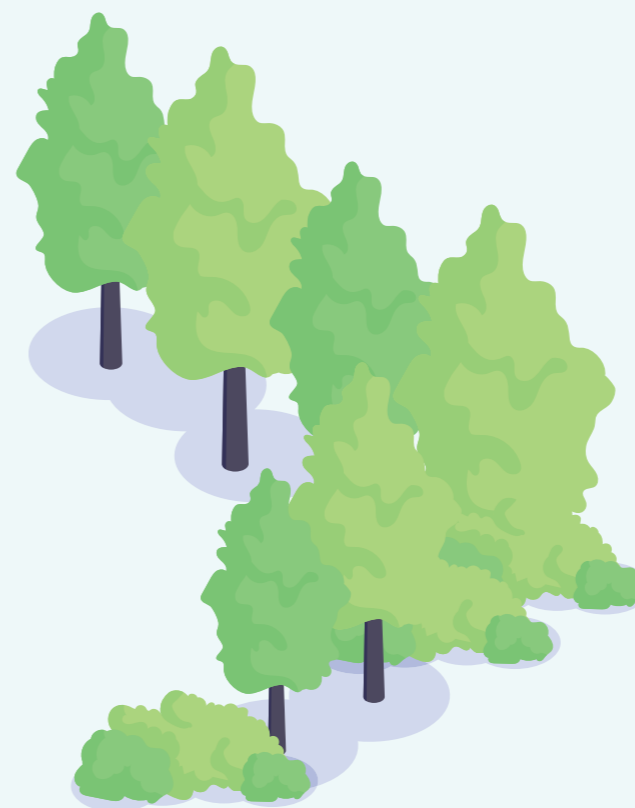
Beheer kan ook bestaan uit 'niets doen'. Het is dan een kwestie van goed uitleggen waarom er geen of beperkt beheeractiviteit plaatsvindt en de natuur zélf aan haar gang laten gaan. De natuurlijke waarde versterken kan gevolgen hebben voor de toegankelijkheid van het bos, bijvoorbeeld voor mindervaliden. Op die momenten geven we de natuur de hoogste prioriteit, zonder veiligheidsaspecten uit het oog te verliezen.

Ons handelen is gericht op het versterken van de soortenrijkdom in het Vlakwaterbos. Dat betekent dat we op sommige plekken de natuur zijn gang laten gaan. We richten ons dan op het begeleiden van de natuur en grijpen slechts in als het nodig is. Lange tijd zagen we onkruid en dieren als eng en lastig. Maar echte natuur is niet aangeharkt, dat kan soms een rommelige indruk maken en de toegankelijkheid voor mensen niet altijd ten goede komen.

De arme zure bodem waar het bos op staat, heeft het dode hout hard nodig voor de bodemontwikkeling. Takken blijven daarom in het bos om te kunnen verteren en worden niet versnipperd of afgevoerd.

'Dood hout leeft' is een belangrijk principe onder het onderhoud van het park. Ongeveer veertig procent van alle bosdieren is afhankelijk van dood hout. Insecten leven in het hout en breken met schimmels en bacteriën het afweermecanisme van de dode boom af. Zo wordt het dode hout een aantrekkelijke plek voor insecten en schimmels. Kevers, torren en wespen kunnen in de bomen leven. Larven maken gangen in het hout, schimmels en bacteriën kunnen de kern van de boom bereiken. Dit vormt op hun beurt weer voedsel voor andere dieren. Dode bomen blijven staan mits het de veiligheid voor de recreant op de paden niet in gevaar brengt.

4.3. Schoon houdt schoon

Er bestaat een helder onderscheid tussen het

ecologisch bosbeheer, waarin we de natuur meer haar gang laten gaan en het reageren op menselijk handelen in het gebied. Zwerfvuil en afval wordt zoveel mogelijk voorkomen. We werken volgens het principe 'schoon houdt schoon' vanuit drie uitgangspunten: preventie, handhaving en aandacht.

In de eerste plaats worden bezoekers van het bos zoveel mogelijk op hun eigen verantwoordelijkheid gewezen. Dit gebeurt in gezamenlijkheid met stakeholders: omwonenden en initiatiefnemers. Uitgangspunt is dat iedere bezoeker zijn of haar afval niet in het bos achterlaat. Dat wordt op verschillende manieren duidelijk gemaakt en waar nodig wordt in het kader van preventie voor voldoende afvalbakken op strategische locaties gezorgd.

Wanneer preventie niet werkt, moet er een stok achter de deur zijn: handhaving. Toezicht op het dumpen van kleine of grote hoeveelheden afval is essentieel voor het principe 'schoon houdt schoon'. Wie het bos ondanks alle preventieve maatregelen vies achterlaat, moet kunnen rekenen op een fikse sanctie.

Tenslotte blijft het Vlakwaterbos schoon, óók wanneer er mensen zijn die er ondanks onze preventieve én repressieve maatregelen het bos vervuild achterlaten. Op die momenten zorgen we ervoor dat het onderhoudsniveau voor wat betreft zwerfvuil en afval op orde blijft en krijgt het bos de aandacht die het verdient. Uiteraard is dit het sluitstuk en blijft de aandacht in eerste instantie gericht op de eigen verantwoordelijkheid om zorgvuldig met het Vlakwaterbos om te gaan.

4.4. Activiteiten versterken het karakter

We koesteren de natuurlijk, ook bij het afwegingskader

voor initiatieven in het Vlakwaterbos. We zetten het bos niet op slot voor activiteiten en initiatieven, maar geven initiatiefnemers heldere kaders mee waarbinnen zij hun activiteiten kunnen ontplooiën. Sommige initiatieven kunnen dan niet (meer) plaatsvinden, terwijl andere initiatieven juist heel goed in het bos passen.

We zien activiteiten in de breedste zin van het woord: van spelende kinderen tot concerten en van informatiebordjes tot hardloopwedstrijden. Voor alle activiteiten geldt: waar een activiteit aansluit bij het karakter van het bos, of dit zelfs versterkt, zeggen we 'ja'. Waar een activiteit dat niet doet, en waar de natuur dus slechts als een activiteitenterrein wordt gebruikt, zeggen we 'nee'. We vragen elke initiatiefnemer naar de manier waarop zijn of haar initiatief het karakter van het bos en de natuurwaarden respecteert.

Zonder te veel op deze belangenafweging vooruit te lopen, geldt dat de natuur recht heeft op rust. Versterkte muziek, maar ook activiteiten die na zonsondergang plaatsvinden, doen geen recht aan de natuurlijke kwaliteiten in het gebied. Wel moeten mensen kennis kunnen maken met en kunnen genieten van de natuur in het bos. Grote delen van het bos zullen dus toegankelijk blijven voor publiek, zeker als er een combinatie is met (natuur)educatie en voorlichting. Ook via sportieve activiteiten kunnen mensen de natuur in het bos leren kennen, maar ook hiervoor geldt dat deze activiteiten moeten passen bij de natuurlijke kwaliteiten van het gebied en de uitgangspunten in deze visie. Een bos van ons allemaal blijft daarbij een uitgangspunt.

De kleinschalige horeca en cultuuruitingen die aansluiten op de natuurlijke kwaliteiten die bij het gebied passen kunnen doorgang vinden.

Uitbreiding is niet gewenst. Bestaande overeenkomsten worden gerespecteerd en geprobeerd in gezamenlijkheid met stakeholders zo mogelijk nog beter te laten aansluiten bij het uitgangspunt dat activiteiten het karakter van het bos moeten respecteren.

4.5. Veel kan, maar niet alles en overal

In deze visie maken we een heldere keuze voor

het behoud en het versterken van de natuur. Tegelijkertijd zetten we het bos niet op slot voor activiteiten, omdat we het belangrijk vinden dat het bos een plek is waar inwoners van kunnen genieten én omdat we via het bos inwoners meer over de natuur en onze omgeving willen leren. We willen inwoners naar het bos halen, maar met respect en waardering voor de natuur. Ontmoeten in het bos staat dan ook altijd in verbinding met het bos.

Idealiter willen we met activiteiten niet alleen het natuurlijke karakter van het bos versterken, maar daarmee ook elkaar. Zo versterken activiteiten elkaar. Dat kan echter alleen als dit gecoördineerd gebeurt: sommige activiteiten kunnen elkaar versterken, maar niet op dezelfde (of een aangrenzende) locatie of niet op hetzelfde moment. Daarom gaan we werken met zonerings (in de ruimte) en planning (in de tijd). De verantwoordelijkheid daarvoor leggen we bij de initiatiefnemer zelf. De gemeente heeft daarin een faciliterende rol.

In de nieuwe situatie kan veel, maar niet alles en overal. Heldere coördinatie op deze zonerings van het gebied zorgt voor meer duidelijkheid en versterkt uiteindelijk zowel het karakter van het bos als de activiteiten die er plaatsvinden en de samenhang daartussen. Wellicht kan daarbij worden gedacht aan een gemeenschappelijk beeldmerk of 'branding' van (activiteiten in) het Vlakwaterbos.

5. DE UITGANGSPUNTEN VERTAALD

Als stadsbos is Vlakwater een belangrijke groen- en recreatievoorziening binnen de kern Venray. Op basis van de gedragen uitgangspunten uit het vorige hoofdstuk kan gesteld worden dat het behouden van groen en natuur in combinatie met het recreatief medegebruik voor de Venrayse inwoners het leidende principe voor het Vlakwatergebied is. Daarnaast is het Odapark een belangrijke culturele voorziening in Venray die zelfs een regionaal (en landelijk) publiek trekt.

5.1 Landschap en natuur

De natuurwaarden van het Vlakwaterbos vormen een heel belangrijk uitgangspunt van deze visie.

We streven naar een gevarieerd bosgebied dat karakteristiek is voor een droge zure en voedselarme bodem. Een goed functionerend bos heeft tenminste een boomlaag, struiklaag en kruidenlaag. Het bos bestaat uit een afwisseling van boomsoorten die hierbij horen zoals eiken en grove dennen. Op de wat minder droge delen groeien ook berken. De struiklaag omvat soorten als vogelkers, krent en hazelaar. Het beeld van de kruidenlaag wordt gedomineerd door enkele algemene grassen, maar plaatselijk komen ook wat zeldzamere planten voor. Er is een rijke diversiteit aan paddenstoelen, mossen en korstmossen. Door de gevarieerde leeftijdsopbouw van het bos staan er oude grote bomen en kleine jonge bomen. Dit is een belangrijke factor voor een rijke biodiversiteit met soorten die kenmerkend zijn voor dit type bos. Dood hout is een belangrijk element voor de biodiversiteit. Hierin leven insecten die het voedsel vormen voor veel vogelsoorten zoals mezen en spechten. Het bosgebied bestaat niet alleen uit bomen en struiken, maar ook uit open plekken. Deze plekken hebben een heel ander microklimaat, in de zomer warmer, droger en meer zon dan in het bos, en vormen het leefgebied van tal van andere soorten. Ook de overgangen van het bos naar deze plekken zijn erg waardevol. Hierdoor vormen de open plekken een belangrijke rol in de biodiversiteit.

Grof gezien kan het gebied Vlakwater op basis van de natuurlijke kwaliteiten in tweeën gedeeld worden: noord en zuid. De weg Vlakwater ligt als natuurlijke scheiding tussen deze twee gebieden, waarbij de natuurtypen zich natuurlijk niet houden aan een strakke scheiding maar in elkaar overlopen.

Noord

Het noordelijke deel van het gebied wordt gekenmerkt door een reliëf vanwege de opgestoven duinen en valleien daartussen. Het bosgebied heeft kenmerken van een oud bos door een afwisseling van met name grove dennen en zomereiken die meer verspreid door elkaar staan. Bos wordt afgewisseld door grotere open plekken met stuifzand. Hierdoor ontstaat er een woest karakter.

Zuid

Het zuidelijke deel van het gebied kent meer structuur. Er is minder reliëf aanwezig en de bossen ogen jonger als gevolg van rechte plantstructuren. De bossen zijn hier ook meer monotoon van aard met uitzondering van enkele oude laanstructuren die nog zichtbaar zijn door oude eiken in een verder door dennen overheerst gebied.

Deze landschappelijke tweedeling vormt de basis voor de visie.

Landschappelijke tweedeling Vlakwaterbos

5.2 Ruimtelijke vertaling

Op basis van ligging, landschap en gebruik kan bovenstaande landschappelijke verdeling in het gebied verder worden uitgewerkt: het culturele noorden en het recreatieve zuiden.

In deze paragraaf wordt een doorvertaling gemaakt naar een concrete beschrijving van het gebied en de daarin mogelijke activiteiten. Mogelijke activiteiten zijn bijvoorbeeld: het gebruiken van gronden en gebouwen, het oprichten van nieuwe bebouwing en bouwwerken, paden en verhardingen, het houden van evenementen.

cultureel noorden

Het noordelijke deel van het Vlakwaterbos is een stadsbos waar natuur, cultuur en recreatie samen komen. De natuur is in dit gedeelte leidend door het fraaie landschap van de reliëfrijke stuifduinen en eikenbossen. Behoud (en waar nodig herstel) van de historische inrichting draagt bij aan het unieke karakter van dit gebied.

In dit gebied zijn openbare voorzieningen zoals het Odapark, het paviljoen, de stuifduinen met het Beeldenbos, het Avonturenpad en de diverse wandelroutes gelegen. Het gebied wordt gebruikt door wandelaars, fietsers, kinderen en mensen met honden.

Het grootste deel van dit gebied is gemeentelijk eigendom. Dat blijft zo. Er worden geen gronden binnen de gemeentebossen verkocht of verhuurd. Daarnaast is het niet de bedoeling dat er stukken (particulier) bosgebied omheind of afgesloten worden. Dit heeft een negatieve invloed op de natuurontwikkeling en de openbaarheid van het gebied.

De toegang tot het noordelijke deel van Vlakwater gaat (voor gemotoriseerd verkeer) via de parkeerplaatsen Odapark, het ziekenhuis en de Bouledrome. Een versterking van de entree, door middel van een centrale ingang, zou een extra dimensie kunnen geven aan het gebied. Daarbij kan ook (het behoud van) de waarde van de natuur benadrukt worden voor de bezoekers.

Functies

Cultuur

Het Odapark is ingericht voor de (bestaande) culturele en educatieve activiteiten, vooral in de buitenlucht. De culturele en educatieve functie van het Odapark is zeer waardevol voor de recreatieve maar vooral voor de culturele waarde van Venray. Het Odapark heeft een unieke positie in het (kunst)landschap, als plek waar kunst en natuur in elkaars directe gezelschap verkeren. Bezoekers kunnen in alle rust struinen door tentoonstellingen en dwalen tussen bomen en zandverstuivingen. Nieuwe initiatieven zijn alleen mogelijk als zij de natuur betrekken in de activiteiten.

Recreatie

Dit gebied leent zich alleen voor kleinschalige dagrecreatie: Vrijtijdsbesteding buitenshuis waarbij je dezelfde dag weer thuis komt. Daarbij worden de natuurwaarden waar mogelijk versterkt door de activiteiten. Onder de mogelijkheden vallen activiteiten zoals (educatieve) wandelingen, natuurlijk spelen en het bezoeken van het museum. Verblifsrecreatie (het verblijven van tenminste een nacht in een recreatiegebied of toeristische plaats, waaronder dus ook kamperen en overnachten in een vakantiewoning of camper) is uitgesloten.

Nieuwe ontwikkelingen zijn beperkt mogelijk. Ze dienen voort te borduren op het reeds ingezette beleid: cultuur en natuur (Odapark), natuureducatie en natuurrecreatie. De mogelijke nieuwe ontwikkelingen dienen tevens aanvullend te zijn op de bestaande voorzieningen en er een relatie mee aan te gaan. De bestaande natuurwaarden in het bos- en natuurgebied mogen absoluut niet worden aangetast en worden bij voorkeur zelfs versterkt.

Horeca

De bestaande horecavoorziening in het Theehuis ligt

centraal in het Odapark en voorziet in de behoefte van de dagrecreatie in dit gedeelte van het Vlakwaterbos. Nieuwe horeca in dit deel van het bos is niet toegestaan. Het Theehuis is niet direct zichtbaar vanuit de parkeerplaatsen. Door de bestaande voorziening duidelijk aan te kondigen vanuit de entrees van het gebied kan de horeca, ook vanwege de centrale ligging in het gebied, een centrale rol spelen bij de activiteiten (start- en/of verzamelpunt, bijeenkomstfunctie en een informatieve functie).

Evenementen

Het gebied leent zich alleen voor kleinschalige activiteiten ten behoeve van culturele en educatieve doeleinden van het Cultureel centrum. Met kleinschalig wordt bedoeld dat de activiteiten alleen bij daglicht zijn toegestaan en dat er geen enorme bezoekersaantallen tegelijk aanwezig zijn. Het belangrijkste criterium is dat de natuur niet mag worden geschaad.

Bebouwingsmogelijkheden

De functie cultureel centrum vraagt om voorzieningen, zoals horeca, ruimtes voor tentoonstellingen en lezingen. Met het Theehuis is voldoende in deze behoefte voorzien. Nieuwe gebouwen zijn uitsluitend ter versterking (zoals voor maatschappelijke en financiële ontwikkeling van het cultureel centrum) of ter vervanging van de bestaande bebouwing toegestaan. Voor bouwwerken, geen gebouw zijnde zoals speelvoorzieningen of informatieborden geldt dat de natuur leidend is. Deze bouwwerken zijn alleen toegestaan wanneer er geen aantasting van de natuurlijke waarden plaatsvindt. De bouwwerken zijn passend in het landschap. Deze voorzieningen zijn ter versterking van de bestaande functies of parkeervoorzieningen.

Verhardingen

Ook het aanbrengen van extra (half)verhardingen en voorzieningen, voor wegen of parkeerplaatsen is niet toegestaan. Hier voor kan, zoveel mogelijk met inachtneming van de uitgangspunten van deze visie, een uitzondering worden gemaakt indien verharding noodzakelijk is voor de verbetering en uitbreiding van het (toeristisch) fiets- en/of wandelroutenetwerk. Een kwalitatief goed en aantrekkelijk routenetwerk draagt bij aan het verhogen van de toeristische bestedingen.

recreatief zuiden

In het zuidelijke deel heeft het Vlakwaterbos echt een uitstraling van een bosgebied: Hoge, dichte bomen met onverharde zandpaden er doorheen.

In dit gedeelte is het gebruik gericht op recreatieve en sportieve gebruikers, rustzoekers en natuurliefhebbers in de bestaande natuur. De concentratie van de activiteiten ligt in de zuidelijke rand langs de Kempweg door de aanwezigheid van de bestaande voorzieningen zoals de Perdstal, Jong Nederland, de bodycamp en de tennisbanen.

Omdat er geen centrale parkeerplek aanwezig is, is het parkeren, en daarmee ook de toegang het gebied in, zeer versnipperd. Het heeft de voorkeur om de verkeers- (en parkeer)druk van de Kempweg weg te halen en te centreren. Daardoor zal de overgang tussen de woonwijk Vlakwater en het bosgebied veel geleidelijker verlopen. De weg Vlakwater is in het eerste stuk verhard en steekt dwars het bos in. De weg geeft toegang tot het tennispark en de achterliggende woning(en). Daarna wordt deze weg onverhard. Deze weg leent zich perfect om de entree van het zuidelijke deel te faciliteren. (zie verder H6)

Functies

Extensieve recreatie

De belangrijkste functie, naast de hoofdfunctie natuur, van dit deel van het Vlakwaterbos is het extensief, recreatief gebruik. Extensieve recreatie is een vorm van dagrecreatie die niet zo verstorend is voor natuur en bewoners van het gebied en waarvoor nauwelijks voorzieningen aangelegd hoeven te worden. Het gebied is bedoeld voor dagrecreatie in combinatie met sportieve activiteiten in de openlucht. Er kan hierbij gedacht worden aan activiteiten met een recreatief en/of sportief karakter zoals bijvoorbeeld wandeltochten, fietsroutes, hardloop/trimparcours. Recreatief gebruik van het bosgebied kan alleen als er geen aantasting van de natuur plaatsvindt. Verblijfsrecreatie (het verblijven van tenminste een nacht in een recreatiegebied of toeristische plaats, waaronder dus ook kamperen en overnachten in een vakantiewoning of hotel) is uitgesloten.

Uitsluitend langs de rand kunnen wat meer intensieve gebruiksvormen een plaats vinden op de daarvoor aangemerkte locaties, zoals speeltuin Het Speelvlak, de activiteiten van Jong Nederland, de bodycamp, de tennisclub en de horeca bij de Perdstal.

Nieuwe dagrecreatieve ontwikkelingen in dit gebied dienen te voldoen aan de uitgangspunten uit deze visie. Er dient zeer terughoudend omgegaan te worden met het toelaten van de diverse particuliere initiatieven die voor het Vlakwatergebied geopperd worden. Vanwege de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten en het bestaande aanbod van recreatieve voorzieningen kunnen alleen nieuwe voorzieningen met een beperkt ruimtebeslag, behoud en zo mogelijk versterking van de natuur en met een duidelijke toegevoegde waarde voor inwoners van Venray worden gerealiseerd in het plangebied.

Horeca

In de Perdstal bevindt zich een horecavoorziening. De gebruiksmogelijkheden voor deze locatie zijn vastgelegd in de omgevingsvergunning uit 2015 en de exploitatievergunning uit 2017. Verbreding van de activiteiten kan alleen plaatsvinden indien voldaan kan worden aan de uitgangspunten van de visie.

Sport

In het Vlakwaterbos liggen de tennisbanen en tennishal. Deze liggen buiten het plangebied van deze visie. Echter heeft de aanwezigheid van deze voorzieningen wel invloed op het gebied. Sportieve activiteiten kunnen eventueel gebruik maken van deze voorzieningen, bijv. als startlocatie, toiletgebruik en de parkeerplaatsen. Sinds enkele jaren is een naastgelegen perceel in gebruik en ingericht als locatie voor de buitensportschool 'Bodycamp. Bezoekers van de bodycamp maken gebruik van de parkeerplaatsen van de tennisclub. Deze parkeervoorzieningen staan onder druk.

Evenementen

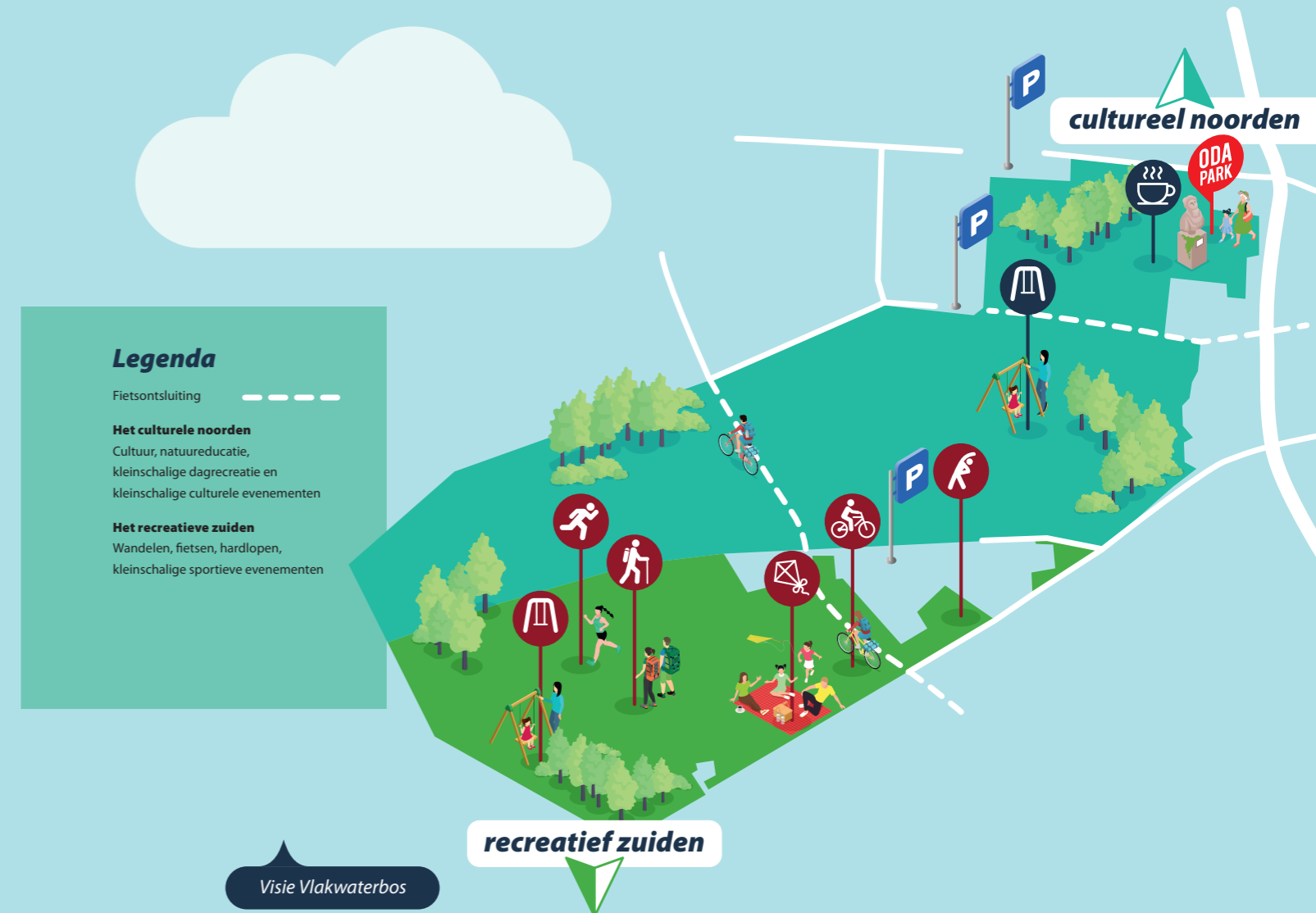
Evenementen zijn alleen toegestaan ten behoeve van sportieve en recreatieve doeleinden én zijn kleinschalig, kortdurend en bij daglicht. Er kan hierbij gedacht worden aan een trimloop, een speurtocht en een wandelevenement. Het aantal evenementen dient beperkt te blijven. Daarbij geldt ook dat de natuur op geen enkele wijze mag worden geschaad.

Bebouwingsmogelijkheden

Bebouwing ten behoeve van dagrecreatieve voorzieningen dient tot een minimum beperkt te worden en is alleen mogelijk bij bestaande bebouwing. Qua uitstraling dient nieuwe bebouwing aan te sluiten op de natuurlijke omgeving.

Bouwwerken (zoals sport- of speelvoorzieningen) worden tot een minimum beperkt en mogen alleen worden uitgevoerd in natuurlijke materialen (en zullen vergunningplichtig zijn). Het kappen van bomen en struiken is alleen toegestaan in het kader van onderhoud of calamiteiten en voor behoud, beheer en versterking van de natuur.

Ook het aanbrengen van extra (half)verhardingen en voorzieningen, voor wegen of parkeerplaatsen is niet toegestaan. Hiervoor kan een uitzondering worden gemaakt indien verharding noodzakelijk is voor de verbetering en uitbreiding van het (toeristisch) fiets- en/of wandelrouten netwerk. Een kwalitatief goed en aantrekkelijk routenetwerk draagt bij aan het verhogen van de toeristische bestedingen.

6. UITVOERING EN BEHEER

De uitgangspunten in deze visie geven een heldere richting in een aantal samenhangende keuzes. Het is nu zaak om van dit richtinggevend document de vertaalslag naar de praktijk van alledag te maken. Daarbij geldt de overtuiging dat deze richting niet alleen het karakter van het gebied versterkt, maar ook de onderlinge samenhang tussen activiteiten én de relatie tussen de verschillende stakeholders. Om tot coördinatie en samenhang te komen is samenwerking een voorwaarde.

6.1 Juridische borging

De visie Vlakwater is bedoeld om keuzes te maken in de (ontwikkel)mogelijkheden van het gebied Vlakwater. Een gebiedsvisie heeft op zichzelf geen direct juridisch bindende werking. Het bindt derden niet, maar het overheidsorgaan dat het vaststelt wel. Het scheidt daarnaast ook de verwachtingen naar de omgeving. Uiteindelijk zullen de (ruimtelijk relevante) keuzes uit deze visie juridisch vertaald worden in een nieuw bestemmingsplan (of na 1 januari 2022 omgevingsplan) zodat initiatieven daaraan getoetst kunnen worden. Daarnaast vraagt de borging van de uitgangspunten in deze visie in de praktijk om regie op het gebied.

Op dit moment wordt er ook gewerkt aan de Omgevingsvisie Venray: één integrale toekomstvisie voor de hele gemeente Venray waarin de hele fysieke leefomgeving is opgenomen. Het is de bedoeling dat alle beleidsnota's over de fysieke leefomgeving en alle losse gebiedsvisie's uiteindelijk in deze Omgevingsvisie landen. De Omgevingsvisie Venray zal in 2021 worden vastgesteld. De gebiedsvisie Vlakwater zal dus (in compacte vorm) uiteindelijk in deze Omgevingsvisie Venray worden overgenomen.

6.2 Uitwerken van de plannen

Naast de uitwerking van deze visie in de Omgevingsvisie Venray resteren er nog enkele aandachtspunten die in de komende tijd om verdieping en besluitvorming vragen.

Versterken van de entrees

De toegang tot het gebied is nog niet goed zichtbaar. Er ontbreken duidelijke entrees die het Vlakwaterbos meer aanzien als recreatieve voorziening geven. De twee rotondes op de Westsingel geven de allereerste toegang tot het gebied, ofwel zuid of wel noord. Deze punten kunnen een bijdrage leveren in de aankondiging van het Vlakwaterbos.

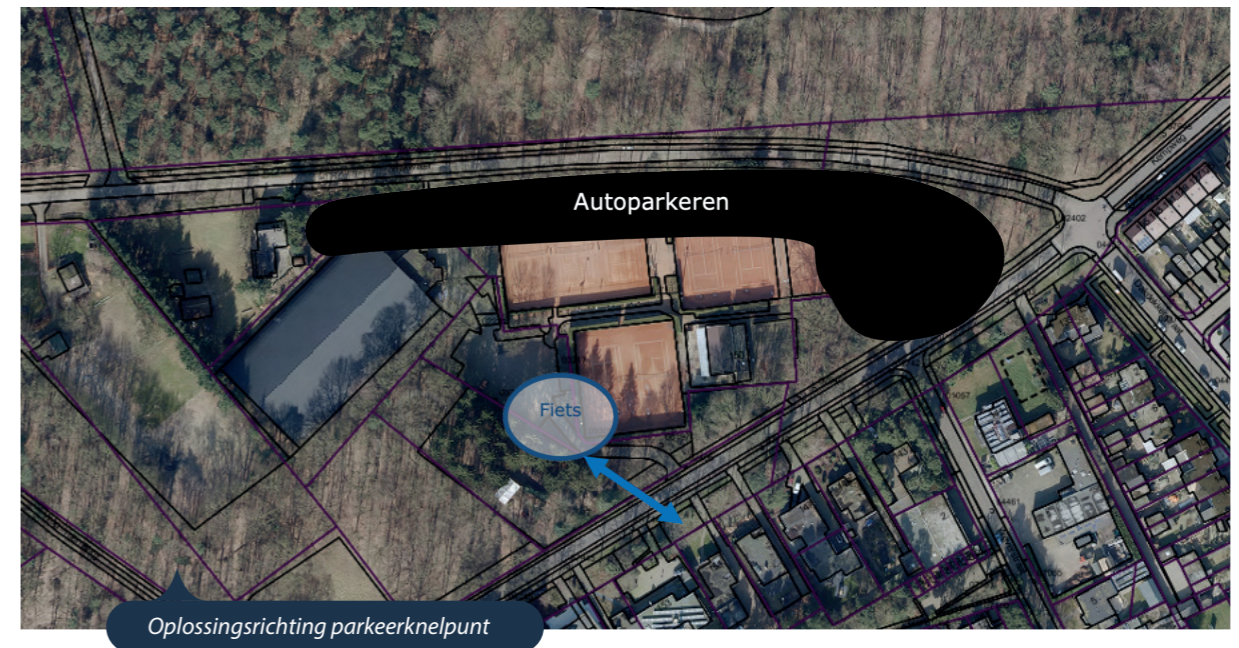
In het noorden kan een versterking van de entree samengaan met een herstructurering van het parkeren (zie volgende punt). In het zuiden zou een duidelijke entree kunnen worden gemaakt aan het begin van de straat Vlakwater. Voor het langzaam verkeer ligt het voor de hand om de entree bij de toegang van het gebied via de derde ring te realiseren.

Om de entrees naar het park te versterken kan bekeken worden of een kleine ondersteunende voorziening bij de entree een mogelijkheid is ((bijvoorbeeld een informatiebord).

Verbetering parkeervoorzieningen

Noord

Aan de Noordzijde van het Vlakwaterbos zijn voldoende parkeerplaatsen op het parkeerplaats bij het Odapark. Het is het overdenken waard en om ook het terrein van de Bouledrome Venray open te stellen met een verbinding naar het Vlakwaterbos en hier meer parkeerplaatsen te realiseren. Zodat aan de noordzijde van het Vlakwaterbos dit terrein als overloop kan dienen.

Zuid

Het parkeren aan de Zuidzijde van het Vlakwaterbos is nu verspreid, over meerdere "kleinere" locaties met wel of geen voorzieningen voor gehandicapten, met wel of geen voorzieningen voor fietsers, met wel of geen zitgelegenheid met horeca. Dit zorgt voor een wat meer chaotisch en intensief gebruik van de parkeergelegenheden, zoals in de omgeving van het tennispark, de Perdstal en 't Speelvlak en biedt momenteel onvoldoende parkeercapaciteit. Investeren in deze vier locaties heeft een grote negatieve impact op het karakter van het bos. Het is wenselijk bezoekers meer te concentreren en te geleiden naar een grotere parkeerlocatie.

Eén van de mogelijkheden zou een nieuw parkeerterrein achter het tennispark aan Vlakwater (zie de afbeelding hieronder) kunnen zijn. Dit gebied valt buiten het plangebied maar omdat de activiteiten waar de parkeervoorziening voor nodig is binnen het plangebied, wordt dit toch in deze visie opgenomen. Wellicht zijn er nog meer zoekgebieden te bedenken.

Het idee is om een nieuwe parkeervoorziening op te richten waarbij aan de voorzijde het fietsparkeren gehandhaafd blijft en het huidige parkeerterrein bij het tennispark weer als bos kan worden ingericht. Het uitbreiden van parkeerplaatsen aan de noordzijde van het tennispark heeft, indien gebruik wordt gemaakt van de groenstrook langs de tennisbanen/tennishal en een van de speelvelden, beperkte gevolgen voor het aanwezige groen.

De strook langs de rijbaan is in het bestemmingsplan Venray 2017 al bestemd als 'verkeer' waardoor compensatie vanuit de wet natuurbescherming niet aan de orde is. De geparkeerde auto's worden op deze beoogde locatie ook aan het zicht onttrokken vanaf de Kempweg waardoor de beleving van het groene karakter van het gebied vanuit de Kempweg behouden blijft. Het faciliteren in parkeren op deze locatie zal er ook voor zorgen dat er door wandelaars minder in de berm geparkeerd gaat worden.

De overige omliggende groenstroken rond het tennispark zijn momenteel bestemd als bos waardoor vanuit de wet natuurbescherming gecompenseerd zal moeten worden indien van deze stroken gebruikt gemaakt gaat worden. Aantasting van deze 'bos'stroken heeft visueel gezien ook een grotere impact op het gebied en sluit niet aan bij de uitgangspunten van deze visie.

3e Ring

Aan de hand van de uitgangspunten uit deze visie kan nader bekeken worden op welke wijze de huidige tijdelijke fietsroute een kwaliteitsverbetering kan krijgen, waarbij de belangen van de natuurontwikkeling, natuurbehoud, recreatief gebruik van Vlakwater en functionaliteit van het fietspad tegen elkaar afgewogen worden.

Lopende initiatieven

In afwachting van de visie op het Vlakwaterbos heeft besluitvorming op enkele initiatieven nog niet plaatsgevonden. Dit geldt voor de realisatie van een spettervallei en de vestiging van de bodycamp aan de Kempweg. Deze laatste activiteit wordt tot op heden gedoogd. Ingeval van legalisering van deze activiteit vormt het parkeerknelpunt één van de aandachtspunten. Ook het initiatief tot uitbreiding van 't Speelvlak met een spettervallei vraagt om besluitvorming. Bezien moet worden in hoeverre de plannen voor de aan te brengen voorziening passen binnen de uitgangspunten van deze visie.

6.3 Onderhoud

Speelvoorzieningen en Speelaanleidingen

De gemeente is verantwoordelijk en aansprakelijk voor alle formele speelplekken en –toestellen in de openbare ruimte. Speeltoestellen moeten voldoen aan de voorwaarden uit het zogenaamde 'Attractiebesluit'.

Binnen het gemeentelijk speelruimtebeleid wordt gestreefd naar een betere spreiding van speelvoorzieningen en stimulering van ontmoeting. Bij de vervanging van voorzieningen wordt gekeken naar de behoefte van gebruikers om zodoende beter aansluiting te vinden bij de doelgroep. Waar mogelijk zal de groene omgeving beter benut gaan worden om jongeren meer uit te dagen en de creatieve geest te stimuleren.

De natuurlijke speelaanleidingen gelegen op en nabij het open stuifduingebied en speeltuin 't Speelvlak maken vanwege hun ligging en betekenis voor heel Venray onderdeel uit van het speelruimteplan. Gezien de leeftijd van de voorzieningen is inmiddels overgegaan tot vervanging. De uitstraling van nieuw aan te brengen voorzieningen moet, ook in de toekomst, passen in het gebied (natuurlijke uitstraling). Voorzieningen mogen de natuurlijke omgeving niet aantasten of nadelig beïnvloeden.

De huidige locaties dienen als basis voor vervangingen. Dat neemt niet weg dat het plaatsen van enkele voorzieningen langs bijvoorbeeld een wandelroute mogelijk is. Dit kan mensen uitdagen verder het gebied in te trekken waarbij ze onderweg worden geprikkeld.

Beheer en onderhoud en de sociale veiligheid van (speel)voorzieningen vormt, met name bij particuliere initiatieven, een aandachtspunt. Deze zaken, evenals eventuele vervanging, moeten geborgd zijn voordat tot plaatsing van de toestellen wordt overgegaan.

Bossen

In ruimtelijke en functionele zin wordt er voor het gehele bos- en natuurgebied een conserverend beleid gevoerd. Dit geldt zowel voor de gemeentebossen als voor de particuliere boskavels.

De Wet natuurbescherming geeft aan dat bos, bos moet blijven. Indien men de bestemming "bos" wil wijzigen in een andere bestemming er natuurcompensatie plaats dient te vinden tot maximaal 1,66 keer de oppervlakte bos die verdwijnt. Een dergelijke herplantplicht geldt ook vanuit de Wet natuurbescherming – beschermde houtopstanden. Deze is 1:1.

Er worden geen eisen gesteld aan de kwaliteit. Het gemeentelijke bosdeel van Vlakwater is onderdeel van het bosbeheerplan. Hierin wordt Vlakwater genoemd als "stadsbos", recreëren is naast de natuurwaarde een belangrijke functie.

6.4 Regie

Momenteel ligt de verantwoordelijkheid voor beheer en/of onderhoud bij verschillende stakeholders in het gebied. De Stichting Stadsbos Vlakwater beheert aan de westzijde van Vlakwater de ondergroei: het snoeien van de bomen (doorrijhoogte) en struiken, prunusbestrijding, ruimen zwerfafval, paden schoon houden. De Stichting Odapark beheert aan de oostzijde het park met een klein deel stuifzand omringd door stukje bos. Hierover zijn afspraken gemaakt in het verhuurcontract van het gehele Odapark (dus ook opstallen). Het boombeheer is hierin opgenomen onder bepaalde voorwaarden.

Beide partijen overleggen met de gemeentelijke bosbeheerder over de richting van het beheer en de daarvoor noodzakelijke werkzaamheden. Daarnaast worden verschillende initiatieven in het gebied onderhouden en beheerd door de evenzovele initiatiefnemers. ATV Venray onderhoudt het Vlakwatercrossparcours. De Hindernisbaan wordt door de particuliere initiatiefnemer onderhouden. Dit zijn de toestellen en palen maar niet de paden. Het pad van het trainingsparcours ATB wordt door de Mudhunters onderhouden. De dwergenroute is in onderhoud bij stichting Stadsbos Vlakwater. De palen van de wandelknooppuntenroute door Vlakwater worden onderhouden door het Toeristisch en Recreatief Platform Venray.

In het ideaalbeeld houden stakeholders gezamenlijk en in samenwerking met de gemeente zelf toezicht op het nastreven én –leven van de uitgangspunten die in deze visie geformuleerd zijn. Op het karakter van het bos, op het niveau van het onderhoud, op de aanpak van zwerfvuil, op de wenselijkheid van activiteiten en op zonerings- en planning. De gemeente neemt hierin de faciliterende rol om stakeholders vanuit alle belangen bij deze organisatie te betrekken.

De komende periode werken we toe naar één overkoepelende beheersorganisatie. Zowel het proces naar deze organisatie als de uiteindelijke organisatie is nog ongewis: hierover zijn afspraken nodig met stakeholders. In deze beheersorganisatie is de gemeente Venray een partner, maar zeker niet de enige belanghebbende. In de beheersorganisatie zit immers de bekrachtiging en continuïteit van deze visie opgesloten. Met de beoogde beheersorganisatie krijgt de regie op het gebied vorm en inhoud. Naleving van de uitgangspunten uit deze visie wordt een gezamenlijke verantwoordelijkheid, evenals de coördinatie van de activiteiten en een zorgvuldige communicatie met alle betrokkenen.

